

Фикҳ дарслари (93-дарс). Таҳоратнинг мустаҳаби

13:05 / 09.07.2020 5828

عَبَّ قُرْلًا خَسَمَ وَ نُ مَائِي تَلَا؟ هَبَّ حَتُّ سُمْ وَ

Ўнгдан бошламоқ ва бўйинга масҳ тортмоқ.

«Мухтасар»нинг муаллифи ижтиҳоди бўйича, таҳоратнинг юқорида зикр этилган мустаҳаб амали бор. Бошқа ҳанафий уламолар аъзоларни ювганда ўнг тарафдан бошлашни суннат амал деганлар. Нима бўлганда ҳам, таҳорат қилувчи шахсни бу ишга алоҳида тарғиб қилинади. Бунинг аҳамиятини далил сифатида келтирилган қуйидаги ҳадисдан билиб оламиз.

مَلَسُوهُ لَعْلَلْهُ لُؤْسَرَانَاكَ إِنِّي تَلَاقُ أَهْنَعُ هَلْ لِي ضَرَّةٌ شَيْءٌ أَعْنَعُ
إِذَا هَلَّاعْتَنَّا فِي وَ، لَجَّزَت إِذَا هَلَّجَزَت فِي وَ، رَّطَط إِذَا وَرُوهُ ط فِي نَمِّي تَلَا بَحْيَل

هُوَ سَمَّ الْجَاهِلِيَّةِ أَوْ لَعَنَتْهُ

Оиша розияллоху анҳодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам поклансалар, покланишларида ҳам, тарансалар, таранишларида ҳам ва оёқ кийим кийсалар, оёқ кийим кийишларида ҳам доимо ўнгдан бошлашни жуда яхши кўрар эдилар».

Бешовлари ривоят қилишган.

Ҳадисда Пайғамбаримиз соллаллоху алайҳи васалламнинг покланишда ҳам ўнг томондан бошлашни жуда яхши кўрганликлари ҳақида гап боргани учун у мана шу бобда келтирилмоқда. Демак, таҳоратда ҳам Пайғамбаримиз соллаллоху алайҳи васаллам шундай қилганлар.

بِحُجْرَتِي مَلَسَ وَهِيَ لَعْنَةُ الْجَاهِلِيَّةِ أَوْ لَعَنَتْهُ: تَلَقَّ أَهْلَهُ عُنُقًا لَلْأَيُّمِ رَأْسَهُ شِئًا عَنَ
رَأْسِ الْجَاهِلِيَّةِ أَوْ لَعْنَةُ الْجَاهِلِيَّةِ وَهِيَ لَعْنَةُ الْجَاهِلِيَّةِ أَوْ لَعَنَتْهُ: تَلَقَّ أَهْلَهُ عُنُقًا لَلْأَيُّمِ رَأْسَهُ شِئًا عَنَ

Оиша розияллоху анҳодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам барча ишларида иложи борича ўнгдан бошлашни яхши кўрар эдилар. Таҳоратларида ҳам, таранишларида ҳам, оёқ кийим кийишларида ҳам».

Бухорий ривоят қилган.

Ҳа, Пайғамбаримиз соллаллоху алайҳи васаллам барча яхшилик, эҳтиром, хайр маъносидаги бирор нарсани олиш ёки бериш, ичиш, ейиш, кийиш, ювиш каби ишларни ўнг қўл билан қилар ва ўнгдан бошлар эдилар.

Таҳоратда бўйинга масҳ тортиш мустаҳаб эканига далил қуйидагича:

هِيَ لَعْنَةُ الْجَاهِلِيَّةِ أَوْ لَعْنَةُ الْجَاهِلِيَّةِ: رَمَعْنَا نَبِيَّنا عَنِ النَّبِيِّ سِرًّا فَالْأَيْمِ رَأْسَهُ شِئًا عَنَ
«لَعْنَةُ الْجَاهِلِيَّةِ أَوْ لَعْنَةُ الْجَاهِلِيَّةِ: رَمَعْنَا نَبِيَّنا عَنِ النَّبِيِّ سِرًّا فَالْأَيْمِ رَأْسَهُ شِئًا عَنَ

Абулҳасан ибн Форис Ибн Умардан ривоят қилади:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам:

«Ким таҳорат қилиб, бўйнига икки қўли ила масҳ тортса, қиёмат куни ғулдан, (яъни бўйин ва қўл қўшиб боғланадиган кишандан) сақланади», дедилар».

Уламоларимиз таҳорат борасида келтирган ҳамма ҳадис ва асарларни ўрганиб, тартибга солсак ва таҳорат одобларига, бу борадаги қоидаларга назар ташласак, ушбу ибодат ҳақидаги улкан ҳақиқатни яна ҳам тўлиқроқ тушуниб етамиз.

«Кифоя» китобидан